

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 7 Φεβρουαρίου 2018, με την εξής σύνθεση : Ιωάννης Σαρμάς, Προεδρεύων Αντιπρόεδρος, Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδρος, Γεώργιος Βοΐλης, Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Δημήτριος Πέππας, Αγγελική Μυλωνά, Στυλιανός Λεντιδάκης, Βιργινία Σκεύη, Βασιλική Σοφιανού, Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομαμάτη, Κωνσταντίνος Κρέπης και Γεωργία Παπαναγοπούλου, Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Βασιλική Προβίδη, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή, Ειρήνη Κατσικέρη και Νεκταρία Δουλιανάκη, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, Χρυσούλας Καραμαδούκη.

Για να δικάσει την από 29 Φεβρουαρίου 2016 (Α.Β.Δ. .../23.3.2016) αίτηση, για αναίρεση της 7473/2015 οριστικής αποφάσεως του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), νυν Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), που παραστάθηκε δια δηλώσεως του άρθρου 133 παρ. 2 του Κ.Δ.Δικ. του πληρεξουσίου του δικηγόρου Ανδρέα Τζίμα (Α.Μ. Δ.Σ.Α. 23761).

Κ α τ ά της ... .. του ..., κατοίκου ..., οδός ... αρ. ..., η οποία παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας της δικηγόρου Αθηνάς Πετρόγλου (Α.Μ. Δ.Σ.Α. 14096) .

Με την προσβαλλόμενη απόφαση κρίθηκε ότι η καταβληθείσα στην ανααιρεσίβλητη, συνταξιούχο του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. (νυν Ε.Φ.Κ.Α.) με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, πρώην υπάλληλο του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ..., αποζημίωση, που ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 2081/1992, δεν χορηγείται αντί συντάξεως, αλλά για λόγους πρόνοιας προς τους αποχωρήσαντες υπαλλήλους και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 11 παρ. 8 του Συντ. Κώδικα.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε :

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος με την από 31.1.2018 δήλωσή του κατά το άρθρο 133 παρ.2 του Κ.Δ.Δικ., ζήτησε να

συζητηθεί η υπόθεση χωρίς την παρουσία του και την παραδοχή της αιτήσεως αναιρέσεως.

Την πληρεξούσια δικηγόρο της αναιρεσίβλητης, η οποία ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως. Και

Τον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε προφορικά την από 7.2.2018 γνώμη του και πρότεινε την απόρριψη της αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από την Αντιπρόεδρο Άννα Λιγωμένου και τους Συμβούλους Βασιλική Σοφιανού, Κωνσταντίνο Παραθύρα και Κωνσταντίνο Κρέπη, που είχαν κάλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981).

**Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Αργυρώς Μαυρομάτη και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο**

1. Η υπό κρίση αίτηση, όπως συμπληρώνεται με το νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), νυν Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), για αναίρεση της 7473/2015 οριστικής αποφάσεως του II Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (άρθρ. 61 παρ. 1 και 117 π.δ. 1225/1981), έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα. Επομένως, αφού τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί, κατά το παραδεκτό και βάσιμο του μοναδικού λόγου της, που ανάγεται σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διεπουσών την επίδικη υπόθεση ουσιαστικών διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 6 του ν. 2081/1992 και 11 παρ. 8 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 166/2000 και ήδη 169/2007).

2. Στο άρθρο 9 παρ. 1 του ν.δ. 4579/1966 (Α' 234) ορίζεται: «Από της πρώτης του μηνός, του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος Ν.Δ., αι διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.Δ. 4277/1962, "περί συνταξιοδοτήσεως των ιατρών του ΙΚΑ και ετέρων τινών κατηγοριών εργαζομένων", ως εκάστοτε ισχύουν, έχουσιν εφαρμογήν και επί του παρά τω Κλάδω Συντάξεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ησφαλισμένου τακτικού προσωπικού των κάτωθι Ν.Π.Δ.Δ. α) ... β) ... γ) ... δ) Επαγγελματικών και Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων. ε) ...». Στο δε άρθρο 11 παρ. 1 του ν.δ/τος 4277/1962 (Α' 191), στις διατάξεις του οποίου παραπέμπει το ως άνω άρθρο 9 του ν.δ. 4579/1966, προβλέπονται τα ακόλουθα: «Αι διατάξεις του Ν.3163/1955 "περί συνταξιοδοτήσεως του

Προσωπικού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων" έχουν εφαρμογή και επί του τακτικού προσωπικού των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, ως και του αυτού προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας του ησφαλισμένου παρά τω Κλάδω Συντάξεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πλην καθ' όσον άλλως ορίζεται δια του παρόντος.». Περαιτέρω, ο ν. 3163/1955 «Περί συνταξιοδότησεως του προσωπικού του Ιδρύματος των Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (Α' 71) ορίζει στο άρθρο 1 ότι «[ο]ι τακτικοί υπάλληλοι του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα μέλη οικογενείας των δικαιούνται συντάξεως εξ αυτού, εφαρμοζομένων αναλόγως πασών των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί απονομής συντάξεως εις τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους, πλην καθ' όσον άλλως ορίζεται διά του παρόντος νόμου».

3. Περαιτέρω, στον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α' 210), που διέπει τη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών, στην παρ. 8 του άρθρου 11 αυτού (άρθρο 11 παρ. 6 εδ. Πρώτο Α.Ν. 1854/1951, όπως αντικ. με τα άρθρ. 2 παρ. 1 ν. 329/1976, 1 παρ. 3 ν. 1813/1988, 3 παρ. 1 ν. 2320/1995, άρθρ. 3 παρ. 7^α ν. 3513/2006 και παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4151/2013), ορίζονται τα εξής: «Δεν υπολογίζεται σαν συντάξιμος ο χρόνος οποιασδήποτε υπηρεσίας, αν χρησίμευσε ή θα χρησιμεύσει σύμφωνα με νόμο για απόκτηση δικαιώματος σύνταξης σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, ή σε διεθνή οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, καθώς και αν για το χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί, μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί ή προκειμένου γι' αυτούς που υπηρετούν σε διεθνείς οργανισμούς αν καταβληθούν στο Ελληνικό Δημόσιο οι κρατήσεις που προβλέπονται κατά περίπτωση από τις διατάξεις των άρθρων 6 του ν. 1902/1990 και 20 της παρ. 2 του ν. 2084/1992. Η αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου που προβλέπεται από την τελευταία περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με πράξη της αρμόδιας διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, που υποβάλλεται σε προθεσμία πέντε ετών από τη χρονολογία που εξήλθε ο υπάλληλος από την υπηρεσία. Το ποσό της αποζημίωσης ή χρηματικής αμοιβής που πρέπει να επιστραφεί υπολογίζεται με βάση το μισθό του βαθμού της θέσης, από την οποία έγινε η απομάκρυνση του υπαλλήλου, και ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, με συνυπολογισμό και των άλλων νόμιμων στοιχείων για τον προσδιορισμό της και αφού πολλαπλασιασθεί με όσους μήνες έλαβε τις αποδοχές ως αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή. Η είσπραξη του ποσού αυτού γίνεται αν ο αιτών είναι στην ενέργεια ή συνταξιούχος με

παρακράτηση του ενός έκτου (1/6) των μηνιαίων αποδοχών ή της σύνταξής του. ...».

4. Εξ άλλου, στο άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α' 154), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 23 του ν. 3419/2005 (Α' 297), ορίζεται: «Αποζημίωση, προκαταβολές και ειδικά επιδόματα: Στο μόνιμο προσωπικό των Επιμελητηρίων, που αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, καταβάλλεται αποζημίωση ίση με το σύνολο των τακτικών αποδοχών τριών (3) μηνών, εφόσον ο συνταξιοδοτούμενος έχει συμπληρώσει συνολική υπηρεσία δέκα (10) ετών σε Επιμελητήρια. Για κάθε πρόσθετη πενταετή υπηρεσία, στην οποία περιλαμβάνεται και η υπηρεσία που διανύθηκε στο Δημόσιο ή σε άλλο ν.π.δ.δ. καταβάλλεται επιπλέον ένας μηνιαίος μισθός. Ως πρόσθετη υπηρεσία του προηγούμενου εδαφίου, λογίζεται και η υπηρεσία που υπερβαίνει το ήμισυ της πενταετίας. Η αποζημίωση που προβλέπεται στα προηγούμενα εδάφια καταβάλλεται και σε όσους απολύονται λόγω κατάργησης θέσης ή πνευματικής ή σωματικής ανικανότητας και στην περίπτωση που δεν θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης. ...».

5. Από το σύνολο των ως άνω διατάξεων προκύπτουν, μεταξύ των άλλων, τα εξής: (i) Οι τακτικοί υπάλληλοι των Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων, που είναι ασφαλισμένοι στον Κλάδο Συντάξεων του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. (νυν Ε.Φ.Κ.Α.), δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την απονομή σύνταξης στους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους, δηλαδή τις διατάξεις του ισχύοντος Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ. 169/2007), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και επί των υπαλλήλων αυτών, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του ν.δ. 4277/1962 και του ν. 3163/1955. (ii) Προκειμένου για τη συνταξιοδότηση πρώην τακτικών υπαλλήλων Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων κατά τις διατάξεις του ν. 3163/1955, έχουν εφαρμογή και οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, διότι από τις διατάξεις του ν.δ. 4277/1962 και του ν. 3163/1955 δεν προβλέπεται διαφορετική ρύθμιση επί του θέματος αυτού και επομένως, για τους υπαλλήλους αυτούς, όπως για όλους τους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου και τους στρατιωτικούς, δεν υπολογίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος οποιασδήποτε υπηρεσίας, αν για τον χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί μετά την απομάκρυνσή τους εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί. (iii) Ως εφάπαξ δε αποζημίωση ή χρηματική αμοιβή, η καταβολή της οποίας αίρει το συντάξιμο του χρόνου υπηρεσίας, νοείται, κατά την αληθή έννοια της προαναφερόμενης συνταξιοδοτικής διάταξης, η αποζημίωση ή αμοιβή που χορηγείται κατά νόμο στον απομακρυνόμενο υπάλληλο ή στρατιωτικό

«αντί συντάξεως», στις περιπτώσεις δηλαδή που, λόγω της μικρής διάρκειας της απασχόλησής του, δεν μπορεί να θεμελιωθεί ούτε υπάρχει εύλογη προσδοκία θεμελίωσης δικαιώματος σύνταξης (πρβλ. ΑΕΔ 4/1988, ΕλΣ Ολ. 1426/1986). (iv) Ως αποζημίωση κατά τα ανωτέρω νοείται και η αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 1502/1950, η οποία χορηγείται στους απολυόμενους στρατιωτικούς, που έχουν εκπληρώσει πλήρως τις στρατολογικές υποχρεώσεις τους και δεν δικαιούνται από το Δημόσιο Ταμείο σύνταξη ή βοήθημα. Η αποζημίωση αυτή ανέρχεται στις αποδοχές ενός μηνός για αυτούς που έχουν συνεχή στρατιωτική υπηρεσία από έξι μήνες μέχρι ένα έτος και στις αποδοχές δύο μηνών για αυτούς που έχουν τέτοια υπηρεσία από ένα έτος και άνω (βλ. και αντί άλλων Α΄ Κλιμάκιο ΕλΣ 674/2010, 3816/2013, 1076/2014).

6. Κατά την κρίση του Δικαστηρίου, στην έννοια της αποζημίωσης ή αμοιβής, η λήψη της οποίας αίρει το συντάξιμο της αντίστοιχης υπηρεσίας (σκέψη 5 υπό iii), δεν εμπίπτει αδιακρίτως κάθε είδους αποζημίωση ή αμοιβή που καταβάλλεται κατά νόμο από τον οικείο κατά περίπτωση εργοδότη στο αποχωρούν προσωπικό, ανεξάρτητα από το αν ο αποχωρών θεμελιώνει ή μη δικαίωμα σύνταξης μετά την έξοδό του από την υπηρεσία, αλλά μόνον αυτή που, ενόψει του συνόλου των περιστάσεων, μπορεί να χαρακτηριστεί ως συνταξιοδοτικού χαρακτήρα, ήτοι μη έχουσα χαρακτήρα προνοιακής παροχής ή παροχής εξ ελευθεριότητας. Άλλωστε, θα παραβιαζόταν η αρχή της αναλογικότητας αν, από τη χορήγηση και μόνο στον απομακρυνόμενο υπάλληλο μιας ανάλογης μεν με τα έτη της όλης υπηρεσίας του, πλην μικρού ύψους αποζημίωσης, μιας παροχής δηλαδή πολύ μικρότερης σε σχέση προς τα ωφελήματα που θα απέρρεαν από το συντάξιμο της υπηρεσίας του αυτής και ιδίως προς τις συντάξεις που θα προσδοκούσε να λάβει μέχρι το πέρας του βίου του, ήρετο το συντάξιμο αυτής και αποστερούνταν, συνακόλουθα, ο δικαιούχος το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα.

7. Ενόψει των ανωτέρω γενομένων δεκτών, το Δικαστήριο κρίνει ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παρ. 8 του ν. 2081/1992, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 παρ. 6 του ν. 3419/2005, αποζημίωση που καταβάλλεται στο μόνιμο προσωπικό των Επιμελητηρίων, που αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης και η οποία ανέρχεται στο ύψος των τακτικών αποδοχών τριών μηνών για όσους έχουν συμπληρώσει συνολική υπηρεσία δέκα ετών σε Επιμελητήρια, προσαυξανόμενη κατά ένα ακόμη μηνιαίο μισθό για κάθε μία επιπλέον πενταετία, δεν χορηγείται «αντί συντάξεως», αλλά για λόγους πρόνοιας, ήτοι οικονομικής ενίσχυσης, προς τους υπαλλήλους τους, οι οποίοι αποχωρούν, λόγω συνταξιοδότησης, από την υπηρεσία μετά μακρόχρονη προσφορά των υπηρεσιών τους στα Επιμελητήρια. Συνακόλουθα, η αποζημίωση αυτή δεν εμπίπτει, κατά την αληθή έννοια των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού

Κώδικα, στο πεδίο εφαρμογής τους και, κατ' επέκταση, η καταβολή της δεν αίρει το συντάξιμο του αντίστοιχου χρόνου υπηρεσίας των τακτικών υπαλλήλων των Επιμελητηρίων που συνταξιοδοτούνται κατά τις διατάξεις του ν. 3163/1955. Η δε διαφορά που ανακύπτει όταν, λόγω της καταβολής της εν λόγω αποζημίωσης, θίγεται εν γένει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα υπαλλήλου δημόσιου φορέα, είναι διαφορά περί την απονομή συντάξεως, υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

8. Κατά τη γνώμη, όμως, του Συμβούλου Σταματίου Πουλή, δοθέντος ότι η επίμαχη αποζημίωση, κατά τα γενόμενα δεκτά, δεν χορηγείται "αντί συντάξεως", αλλά για λόγους πρόνοιας (οικονομική ενίσχυση) προς τους αποχωρούντες από την υπηρεσία υπαλλήλους των Επιμελητηρίων και συναφώς δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, μη συνδεδεμένη με την κανονισθείσα στον αποχωρούντα υπάλληλο σύνταξη, παρέπεται ότι συνιστά ασφαλιστική παροχή και συνεπώς το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν κέκτηται δικαιοδοσία εκδικάσεως της αναφυσίσης διαφοράς.

9. Στην προκειμένη περίπτωση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Στην αναιρεσίβλητη, πρώην τακτική υπάλληλο (κλάδου ΠΕ/Διοικητικού-Οικονομικού) του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ..., κανονίσθηκε, κατόπιν αίτησής της, με τη .../2014 πράξη της Διευθύντριας της Διεύθυνσης Συντάξεων Προσωπικού ΝΠΔΔ του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. μηνιαία σύνταξη, κατά τις διατάξεις του ν. 3163/1955 (βλ. και άρθρα 11 ν.δ. 4277/1962 και 9 ν.δ. 4579/1966), με βάση την από έτη 31-6-12 συνολική συντάξιμη υπηρεσία (η οποία αναλύεται στην από έτη 27-1-12 υπηρεσία της ως τακτική υπάλληλος στο Β.Ε...., καθώς και σε προσμετρητέα υπηρεσία πλασματικού χρόνου παιδιών από έτη 1-0-0 και πλασματικού χρόνου σπουδών από έτη 3-5-0), πληρωτέα από 19.6.2014. Στη συνέχεια, εκδόθηκε η .../27.3.2015 πράξη της Διευθύντριας της Διεύθυνσης Συντάξεων Προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ. του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., με την οποία αναθεωρήθηκε η .../2014 όμοια πράξη κανονισμού της σύνταξής της και ορίσθηκε (τέθηκε ο όρος) ότι πρέπει να επιστραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, το ποσό των 13.398 ευρώ, που εισέπραξε η αναιρεσίβλητη, κατά το άρθρο 4 παρ. 8 του ν. 2081/1992, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 παρ. 6 του ν. 3419/2005, ως αποζημίωση από το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο ... μετά τη συνταξιοδότησή της (βλ. και τη .../12.3.2015 εγκριτική απόφαση του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ...), ενώ προσδιορίστηκε ο τρόπος επιστροφής του με την κατά μήνα παρακράτηση του 1/6 της σύνταξής της μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

10. Κατά την αναιρεσιβαλλομένη, μη νομίμως η αρμόδια Διεύθυνση του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. προέβη στην έκδοση της .../ 27.3.2015 πράξης, με

την οποία υποχρεώθηκε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, να επιστρέψει η αναιρεσίβλητη (με την κατά μήνα παρακράτηση του 1/6 της σύνταξής της) την καταβληθείσα σ' αυτήν αποζημίωση (που αντιστοιχεί, με βάση τη συνολική υπηρεσία της ως τακτικής υπαλλήλου του Επιμελητηρίου, στις τακτικές αποδοχές έξι μηνών και ανέρχεται στο ποσό των 13.398 ευρώ, βλ. και το .../19.11.2014 έγγραφο του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου ...), προκειμένου να διατηρηθεί το συντάξιμο του συνολικού χρόνου υπηρεσίας της στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο ... και να συνεχίσει να λαμβάνει τη σύνταξή της.

11. Με τον μοναδικό λόγο αναίρεσης προβάλλεται, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του δικογράφου, ότι το δικάσαν Τμήμα, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 8 του ν. 2081/1992, 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και 1 του ν. 3163/1955, ήχθη στην παραδοχή ότι η καταβληθείσα στην αναιρεσίβλητη, πρώην τακτική υπάλληλο του Επιμελητηρίου και συνταξιοδοτηθείσα με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955 αποζημίωση, δεν αίρει το συντάξιμο του αντίστοιχου χρόνου υπηρεσίας της, ενώ έδει να δεχθεί ότι με τις διατάξεις αυτές καθιερώνεται για τους τακτικούς υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που συνταξιοδοτούνται με το ειδικό καθεστώς του ν. 3163/1955, όπως η αναιρεσίβλητη, το ασυμβίβαστο της είσπραξης αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης. Και τούτο διότι, υπό την αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, κατά την οποία είναι επιτρεπτή σε αυτούς η χορήγηση της αποζημίωσης του άρθρου 4 παρ. 8 του ν. 2081/1992, εισάγεται αδικαιολόγητη ευμενής μεταχείριση υπέρ της ως άνω κατηγορίας υπαλλήλων και συνταξιούχων του Δημοσίου έναντι των – τελούντων υπό τις ίδιες συνθήκες – δημοσίων υπαλλήλων και παραβιάζεται, ως εκ τούτου, η αρχή της ισότητας.

12. Σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά (σκέψεις 5 έως 7), η ειρηνής αποζημίωση, δοθέντος ότι, ενόψει και του ύψους της, δεν χορηγείται «αντί συντάξεως», αλλά για λόγους πρόνοιας προς τους υπαλλήλους των Επιμελητηρίων, οι οποίοι αποχωρούν από την υπηρεσία, λόγω συνταξιοδότησης, μετά από μακρόχρονη προσφορά των υπηρεσιών τους, δεν εμπίπτει, κατά την αληθή έννοια των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, στο πεδίο εφαρμογής τους και κατ' επέκταση η καταβολή της δεν αίρει το συντάξιμο του αντίστοιχου χρόνου υπηρεσίας των τακτικών υπαλλήλων των Επιμελητηρίων που συνταξιοδοτούνται κατά τις διατάξεις του ν. 3163/1955, όπως και η αναιρεσίβλητη. Ο ισχυρισμός που προβάλλεται ότι με την ερμηνεία, που δόθηκε από την προσβαλλόμενη απόφαση, εισάγεται αδικαιολόγητη ευμενής μεταχείριση υπέρ των υπαλλήλων και συνταξιούχων των Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων είναι απορριπτέος, ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, αφού με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν κρίθηκε ότι οι υπάλληλοι αυτοί, όταν

συνταξιοδοτηθούν, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 11 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα.

13. Κατά την ειδικότερη όμως γνώμη του Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, η .../2014 πράξη της Διευθύντριας της Διεύθυνσης Προσωπικού ΝΠΔΔ του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. μη νομίμως, κατ' άρθρο 66 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, αναθεωρήθηκε με την .../27.3.2015 όμοια πράξη κανονισμού της σύνταξής της με την προσθήκη σ' αυτήν την τελευταία όρου επιστροφής του ποσού των 13.398 ευρώ της αποζημίωσης που έλαβε η αναιρεσίβλητη από το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο ..., μετά τη συνταξιοδότησή της, καθόσον η αρχική ως άνω αναφερόμενη πράξη συνταξιοδότησής της μπορούσε να ακυρωθεί, τροποποιηθεί ή συμπληρωθεί μόνο μέσα από την περιγραφόμενη στο ως άνω άρθρο 66 νόμιμη διαδικασία και όχι με αυτήν που παρανόμως ακολουθήθηκε. Η εν λόγω δε παρανομία αναγόμενη στο νόμο βάσιμο της σχετικής πράξης έπρεπε να ελεγχθεί αυτεπαγγέλτως και κατά προτεραιότητα από το δικάσαν Τμήμα (άρθρο 49 του π.δ. 1225/1981) και θα έπρεπε προεχόντως για το λόγο αυτό να γίνει δεκτή η κριθείσα έφεση και να ακυρωθεί η προσβληθείσα πράξη με αυτή την αιτιολογία. Δεδομένου όμως ότι το Τμήμα με την προσβαλλόμενη απόφασή του κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα δι' άλλης αιτιολογίας ορθώς κατ' αποτέλεσμα έκρινε και η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως πρέπει ν' απορριφθεί.

14. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και μη υπάρχοντος άλλου λόγου αναίρεσης, η ένδικη αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την, από 29 Φεβρουαρίου 2016 (Α.Β.Δ. .../23.3.2016) αίτηση, για αναίρεση της 7473/2015 οριστικής αποφάσεως του II Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), νυν Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.).

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 6 Ιουνίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ   Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΑΡΓΥΡΩ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 2 Οκτωβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ